

Miljövård är friskvård!

Ekologiska livsmedel – hur lyckades vi?

Annika Christensson
Miljöchef

LANDSTINGET BLEKINGE

Hur mycket handlar vi per vecka?

- 1500 liter mjölk
- 700 kg potatis
- 180 kg morötter
- 100+ kg frukt
- 110+ kg blandfärs för att servera pannbiff
- 300+ kg kycklingklubbor

Produktionen

- Karlskrona
ca **1300** portioner per dag
fördelat på
  - frukost
  - lunch
  - kvällsmål
  - restaurangen

- Karlshamn
ca **750** portioner per dag
fördelat på
  - frukost
  - lunch
  - kvällsmål
  - restaurangen

Matsedelsplanering- ett pussel

- 8 veckors rullande matsedel (56 dagar)
x ca 20 kosttyper
= ca 1100 matsedlar att planera
- Allergiker
- Konsistensanpassningar
- Önskekoster

Ekologiska livsmedel Lt Blekinge Kök o Restaurang 2008-2014

- 2008 – 4,9 %
- 2009 – 9,3 %
- 2010 – 19,6 %
- 2011 – 26,3 %
- 2012 – 30,6 %
- 2013 – 38 %
- 2014 – 39 % (9 månader)

Ekologiska livsmedel

2013 var 38% av den mat som serverades i Landstinget Blekinge ekologisk

Strävar mot 50% år 2014

Vi är även

- KRAV-certifierade
- 4:e bästa landstinget i Sverige på att servera ekolivsmedel (2011, 2012, 2013)
- 3:e bästa landstinget 2014
- 5:e plats i årets patientenkät SKL (godaste maten)

- Mjök- och mejeriprodukter
- Potatis, ris, pasta
- Frukt, rotfrukter
- Kaffe, te
- Vetemjöl, havregryn
- Socker
- Djupfrysta grönsaker
- Grönsakskonserver
- Färskt bröd
- MSC*-märkt fisk

*Marine Stewardship Council
(certifierat hållbart fiske)

Avgörande framgångsfaktorer

- Kompetens och kunskap
- Intresse
- Resurser
- Beslut, och mätbara mål kring hållbar upphandling
- Bred samverkan mellan de som arbetar med kök och restaurang, olika expertfunktioner och ledning
  - Tjänstemannaledning
  - Politisk ledning
  - Upphandlingschef
  - Upphandlare
  - Miljö- och hållbarhets
  - Ekonomi
  - Kostchef
  - Affärsområdeschef inom kök och restaurang

Miljö- och hållbarhetsplan för Landstinget Blekinge

Policy, visioner och mål för miljö, ekonomi samt för socialt ansvarstagand.

Gäller för åren 2014-2024.

Hållbar utveckling för oss.

- Ekonomi, miljö och hälsa hänger ihop.

Landstingets miljöpåverkande faktorer

Med utgångspunkt från landstingets miljö- och klimatutredningar från år 2013-2014, har sju särskilt betydande miljöpåverkande faktorer identifierats enligt följande:

- Energi*
- Transporter*
- Lustgas och anestesigaser*
- Läkemedel
- Kemikalier
- Avfall
- Livsmedel

Miljö- och hållbarhetsplan innehåller, för varje område, en långsiktig vision och konkreta mål för att styra verksamheten i riktning mot visionen.

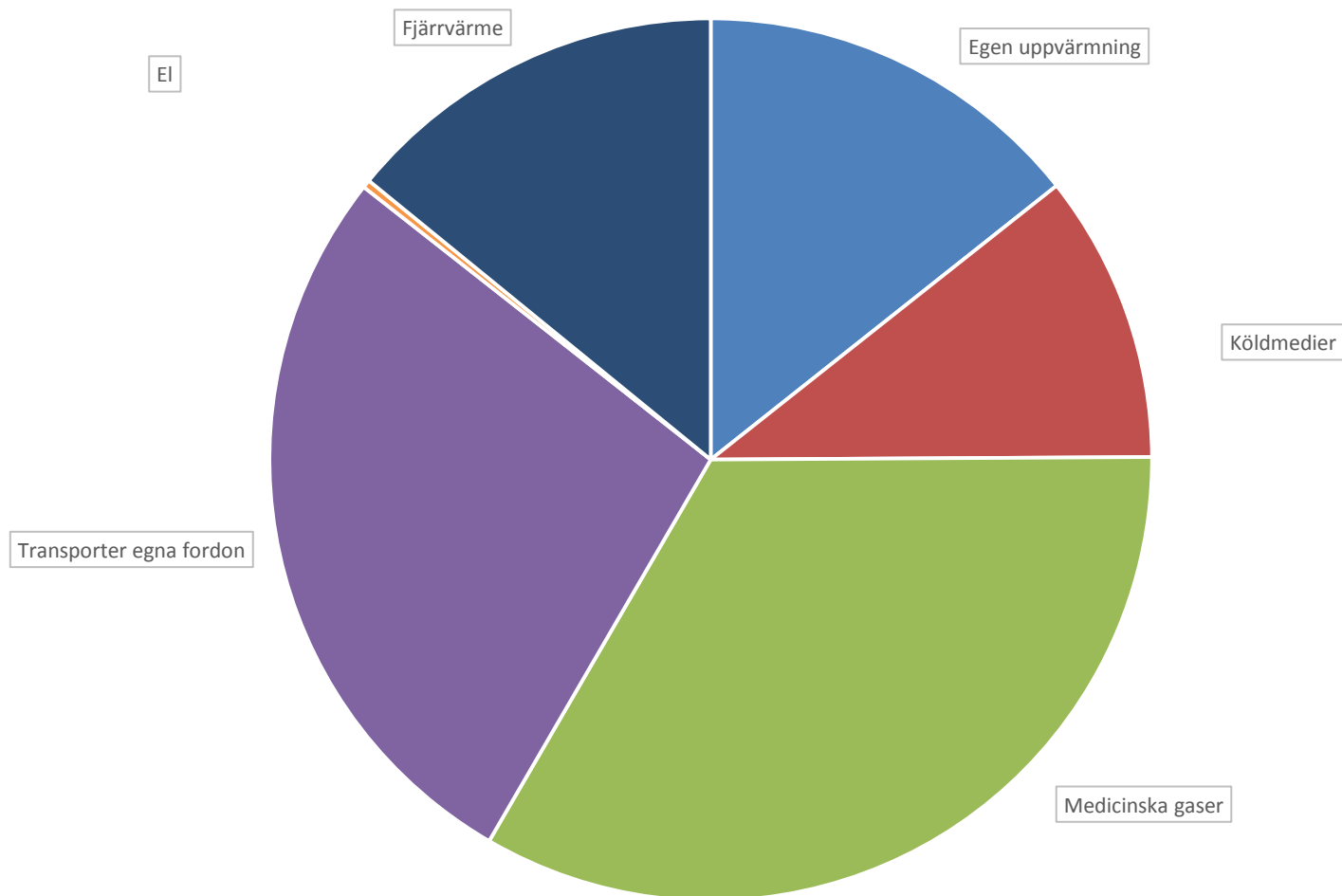
Mål för minskad klimatpåverkan

Målområden för energi, transporter, lustgas och anestesigaser, markerade med *, ingår även i landstingets koncernövergripande klimatmål.

Målet är att minska landstingets klimatpåverkan med 20 % till utgången av år 2018.

Klimatpåverkan Landstinget Blekinge 2013

Verktyg och arbetssätt

Miljö- och hållbarhetsplanen innehåller visioner och mål för fem verktyg och arbetssätt.

De är avgörande framgångsfaktorer för ett offensivt och effektivt miljö- och hållbarhetsarbete inom verksamheten.

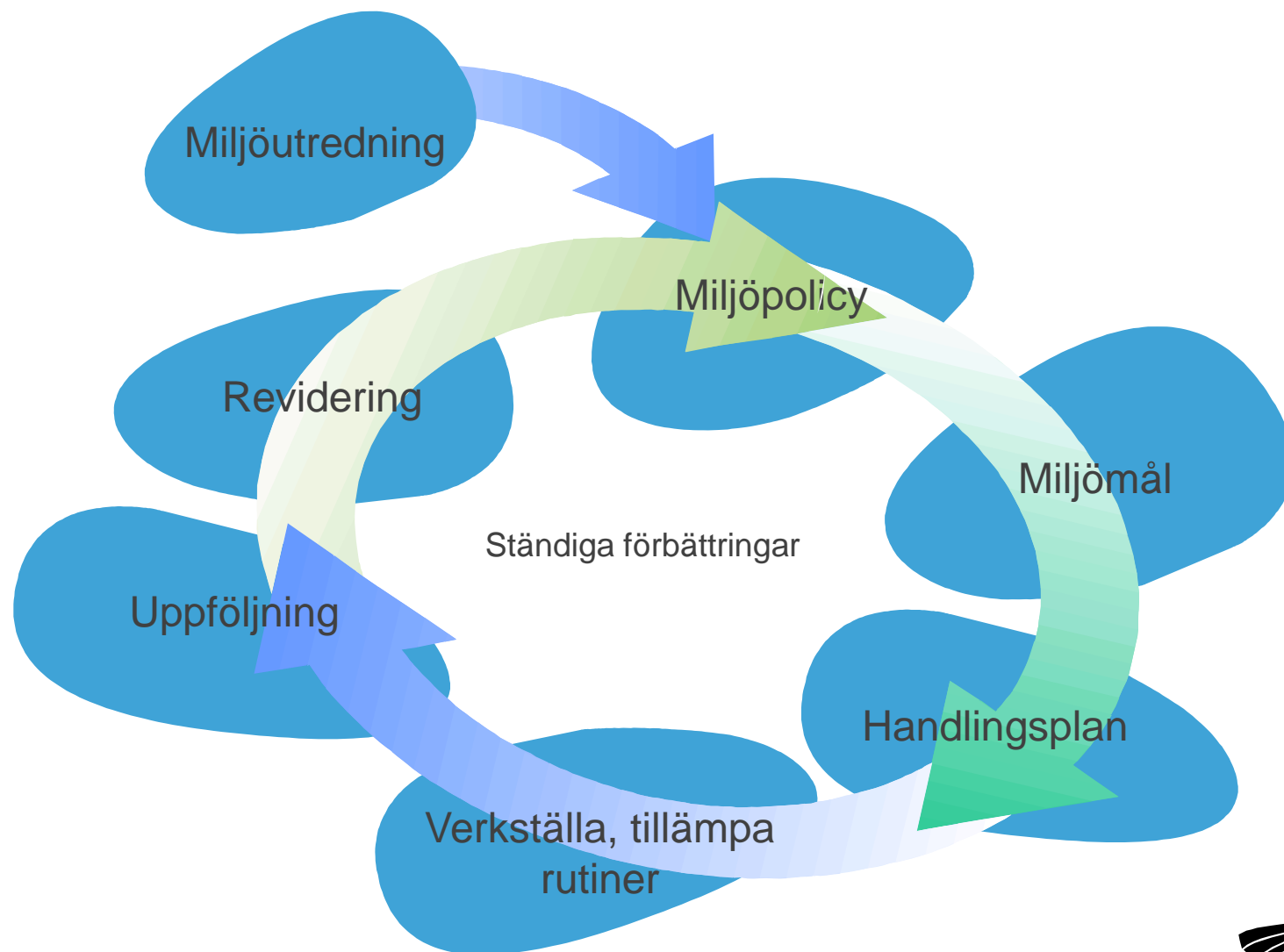
- Upphandling och inköp
- Miljöledningssystem
- Miljö- och hållbarhetsanalys inför beslut
- Kompetensförsörjning
- Information och kommunikation

Regeringsförklaringen innehöll löften om stöd för miljökrav, sociala/etiska krav och hållbar upphandling

Miljöledningssystem

Mål i miljö- och hållbarhetsplanen för livsmedel

Vision

Landstinget Blekinges livsmedel är miljö- och klimatanpassade och kommer enbart från ekologisk produktion som är djuretiskt väl anpassad.

Mål

- År 2014 är andelen KRAV-certifierade/ekologiska/MSC-certifierade livsmedel minst 37 % av det totala inköpsvärdet.
- Andelen ASC- och/eller MSC-märkt fisk, av det totala inköpsvärdet, ska årligen öka.
- År 2018 är andelen KRAV-certifierade/ekologiska/MSC-certifierade livsmedel minst 50 % av det totala inköpsvärdet.
- År 2018 är landstingets samtliga tillagningskök KRAV-certifierade, enligt KRAV-nivå två, dvs. minst 50 % av det totala inköpsvärdet av livsmedel består av KRAV-certifierade/ekologiska/MSC-certifierade livsmedel.

Forts.

Mätning av utvecklingen

- Uppföljning och mätning av andel ekologiska, KRAV, MSC och/eller ASC-certifierade livsmedel i procent av totala inköpsvärdet.

Tänkbara åtgärder på förvaltningsnivå

- Klimat- och säsongsanpassa tillagning, menyer och matsedlar.
- Minska andelen kött med stor klimatpåverkan.
- Minska andelen livsmedel med stor miljöpåverkan från produktionen, transporter mm.
- Öka andelen rättvisemärkta livsmedel.
- Verka för att minimera kassation av livsmedel.
- Världsnaturfondens rödlistade fiskarter ska inte köpas in eller serveras.
- GMO-framställda livsmedel ska inte köpas in eller serveras.

Köttfri måndag i landstinget eller mindre mängd kött varje dag?

- Motion inkom
- Vi tog gemensamt fram annat förslag
- Vi fick uppdraget med vegetarisk rätt dagligen i restaurangerna
- Vi har på det viset nått längre än en köttfri dag/vecka

Kontakta gärna oss!

- Kostchef - Catrin Karlsson
- Affärsområdeschef Allmänservice - Ann Pettersson

Miljövård är friskvård!

Kan vi - så kan ni!

Tack.

LANDSTINGET BLEKINGE